

CSALÁDI KÖLTSÉGVETÉS

2015

1 tanóra

Családi költségvetés - ÓRATERV

A pedagógus neve	Merényi Zsuzsanna
Műveltségi terület	Ember és társadalom, Életvitel és gyakorlat
Tantárgy	Osztályfőnöki /Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek
Osztály	9-11. osztály

Az óra témája	A családi költségvetés
Az óra célja és feladatrendszere	<ul style="list-style-type: none">• A pénzügyi tudatosság fejlesztése egy konkrét helyzetben megélt feladatmegoldás segítségével.• A gazdasági kalkulációs és tervező készség fejlesztése családi költségvetés készítésének keretei között.• Érdekkülönbségek felismertetése és az érdekegyeztetés szükségességének belátása, gyakorlása a pénzügyi tervezés során.• Saját, illetve a családi pénzügyek iránti felelősség felkeltése.• Együttműködési, tudásmegosztási képesség fejlesztése.
Az óra didaktikai feladatai	<ul style="list-style-type: none">• A figyelem felkeltése a családi költségvetés tervezése, a pénzügyi kalkuláció iránt.• A témához kapcsolódó tapasztalatok mozgósítása és rendszerezése.• A háztartásstatisztika és a pénzügyi tervezés néhány fogalmának, összefüggésének megismerése.• Önellenzés, önértékelés a feladatvégzésben.

Tantárgyi kapcsolatok	Matematika, Földünk és környezetünk
Dátum	2015. március

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
1. feladat: Ráhangolás					
5'	<p>Tanári közlés:</p> <p>A családi költségvetés témájával foglalkozunk.</p> <p>Az óra folyamán egy konkrét család helyzetébe lépnek a diákok, és igyekeznek a család egy havi pénzét jól beosztani, költségvetését elkészíteni.</p> <p>Film megtekintése.</p>	<p>Frontális, frontális filmvetítés.</p>	<p>Csoportban (négyfős családban) ülnek, tájékozódnak, névjegymatricákat ragasztanak magukra, figyelmes filmnézés.</p>	<p>Névjegymatricák, számítógép internet eléréssel, projektor, hangfal.</p>	<p>Előzetes feladat:</p> <p>A terem berendezése oly módon, hogy négyfős csoportok (családok) számára és vetítésre, frontális munkára is alkalmas legyen. Az osztályt négyfős csoportokba (családokba) szervezzük.</p> <p>(Értelemszerűen létszámtól függően lehet 3, illetve 5 fős is a család.)</p>
2. feladat: A csoportmunka előkészítése					
5'	<p>Minden csoport megkapja a család két felnőtt tagjának fizetési listáját, és megállapítja a család havi nettó jövedelmét, majd ezt az összeget beírják a kiosztott feladatlapba.</p> <p>Ellenőrző kérdés a nettó bér összegéről, a család jövedelméről.</p>	<p>Frontális, csoportmunka.</p>	<p>Figyelmes tájékozódás, feladatértelmezés, szerep és munkamegosztás kialakítása.</p>	<p>A csoportmunka kellékei: bérlap, feladatlap.</p>	<p>A szükséges számú bérlap, feladatlap a csoportok számára megfelelően összekészítve.</p>

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
3. feladat: Csoportmunka I.					
10'	<p>A családok kiadási tervet készítene.</p> <p>Kiosztjuk a szükséges kelléket: a kiadások tervezéséhez szükséges feladatlapot (a háztartási napló egy részletét), magyarázat a családi költségvetés bevételi és kiadási oldaláról, a fix kiadásokról.</p> <p>A csoportok feladata: hat kiadási csoportra kell osztani a család szabadon rendelkezésre álló jövedelmét.</p> <p>Segédinformáció: a magyar háztartások kiadási szerkezete 2013. (PPT) KSH-adatok.</p> <p>Rövid magyarázat a kiadási csoportok tartalmáról.</p>	<p>Frontálisan indított csoportmunka, frontális tájékoztatás.</p>	<p>Feladat-értelmezés, csoportos kiadás-tervezés, figyelmes tájékozódás, önellenőrzés.</p>	<p>Háztartási napló feladatlap, PPT bemutató (számítógép, projektor).</p>	<p>Megfelelő példányszámú feladatlap csoportonként összekészítve.</p> <p>A segédinformációt a csoportoknak egy-két perces próbálkozása után vetítjük.</p>
4. feladat: Csoportmunka II.					
10'	<p>Szükség szerint korrekció a kiadások tervezésében, valamint életesemények gazdasági hatásának vezetése.</p> <p>Családonként egy-egy diák, felváltva, félpercenként egy-egy életeseményt húz. A családok ezt rögzítik a költségvetés-sémában. Szükség esetén az előzetes tervüket korrigálják.</p>	<p>Csoportmunka, frontális és csoportmunka felváltva.</p>	<p>Feladat-tervezés, kiadási tételek értelmezése, munkamegosztás, együttműködés, döntés, csoportos egyeztetés, döntés és rögzítés, önellenőrzés.</p>	<p>Ugyanaz, mint az előbbiekben, az események PPT-n is megjelennek.</p>	<p>A tanár (és a vendég, ha van) szükség esetén segít az értelmezésben.</p> <p>Fontos az időmérés.</p> <p>A tanár szükség szerint egy-egy mondatos magyarázatot fűz az eseményekhez.</p>

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
5. feladat: Részlezárás – értékelés					
5'	<p>A tapasztalatok megbeszélése során állapítsuk meg, hogy maradt-e pénzük! (Igen: 12 000 Ft.)</p> <p>Tanári kezdeményezéssel: két fontos, a családi költségvetést felborító esemény megvitatása.</p>	Frontálisan indított csoport-beszámoló.	Önellenőrzés, beszámoló a végzett munkáról.	Ugyanaz az esemény PPT-n is megjelenik.	Fontos az időmérés.
6. feladat: Csoportmunka III.					
5'	<p>Egy-két megoldás családi bemutatása, értékelése.</p> <p>Összegzés: megtakarítások jelentősége, hitelfelvétel lehetősége, többletjövedelem szerzésének ötletei. Az események tanulsága, az órán elvégzett munka jelentőségének rögzítése, értékelése.</p>	Frontális bemutatás, érvelés és értékelés, hozzászólás.	Csoportmunka: érdekegyeztetés, döntés, egy-két egyéni beszámoló.	PPT-n 2 diás összefoglaló a költségvetés tervezéséről, a megtakarítás, hitelfelvétel, egyensúly összefüggéséről.	
7. feladat: Zárás – tanulságok					
5'	Csoportonként egy-egy mondat, amelyet felragasztanak a költségvetési plakát mellé.	Csoportmunka, majd frontális.	Csoportmunka, véleményegyeztetés, fogalmazás.	Öntapadós cédulák (Post-it), A/3-as papír.	

ELŐKÉSZÜLETEK:

A tanóra megtartható egy órában. Ebben az esetben nem javasoljuk a játékpénzek és borítékok használatát. Ha van lehetőség arra, hogy két tanítási órára bontsuk az anyagot, akkor használjuk a pénzeket és borítékokat, illetve elemezhetünk témába vágó KSH adatokat, és ellenőrzésképpen a tétes játékot is alkalmazhatjuk!

A termet rendezzük be oly módon, hogy négyfős csoportok számára és frontális munkára is alkalmas legyen! Az osztályt lehetőség szerint négyfős csoportokba szervezzük, jusson mind a négy csoportba szervezőkészséggel, illetve pontos számolási képességgel rendelkező diák! A feladat három vagy öt fővel is jól végezhető. Jó, ha van minden csapatnál számológép vagy telefon, amelyen számolni tudnak.

Biztosítsuk a teremben a vetítés feltételeit, és ellenőrizzük tanóra előtt az eszközök működését, valamint állítsuk be a PPT-t.

A csoportok számának megfelelően készítsük össze a kellékeket:

- névjegyek,
- fizetési lista,
- 1. feladatlap,
- 2. feladatlap (a háztartási napló részlete),
- ÉLETESEMÉNY kártyák,
- öntapadós (Post-it) színes cédulák a családok írásbeli véleményéhez.

AZ ÓRA MENETE:

Üdvözljük a diákokat és (ha vannak) a vendégeket! Mondjuk el, hogy erre az órára a nemzetközi háttérű Pénz7 program keretében kerül sor! Célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, tudjanak többet a gazdaság és a pénzvilág működéséről. Ehhez a tanórához hasonlóan, az országban és szerte a világban sokfelé tartanak a családi költségvetés témában órákat.

1. FELADAT: RÁHANGOLÁS - Tervezett időkeret: 5 perc

Elmondjuk, hogy egy szerepjáték keretében ismerkedünk a témával. A csoport tagjai egy családot képviselnek, és megpróbálják úgy beosztani a pénzt, hogy a hónap során felmerülő kiadásokat fedezni tudják a bevételükből.

Indítsuk el és nézzük meg közösen a filmet!

https://www.youtube.com/watch?v=7q_zMdXaonU

2. FELADAT: CSOPORTMUNKA ELŐKÉSZÍTÉSE - Tervezett időkeret: 5 perc

Bizonyára sokféle gondolatot ébresztett a film. Kérjük meg a diákokat, éljék bele magukat abba a helyzetbe, hogy egy csapat = egy család! Osszuk ki a névjegyeket és az 1. feladatlapot, és olvassuk fel a Kádár családot bemutató néhány mondatot!

Ragasszák fel a névjegyeket!

Ezt követően a család két felnőtt tagja, Kádár Béla és Kádárné Nagy Anett kézhez kapja bérlapját és a fizetését. Először a bérlapot adjuk oda, és csoportonként a két személy állapítsa meg, hogy mennyi bért kell kapnia! Nem baj, ha segítenek egymásnak a feladat megoldásában. Hangozzék el, hogy Kádár Béla 185 000 Ft-ot, Kádárné Nagy Anett 85 000 Ft-ot kap! Adjuk kezükbe a pénzt, és térjenek „haza” a családjukhoz! Jövedelmüket írják be a kiosztott 1. feladatlap megfelelő helyére!

Az egyes gazdasági eseményeket ezer forintra kerekítve fogjuk követni. (Ha vita támadna, hogy hol van a hiányzó 610 Ft, mondjuk el, hogy pl. állami gondozásban (gyermekotthonban) élő gyerekeket támogató alapítványnak ajánlották fel a szülők a 610 Ft-ot! Dicsérik meg a szemfülességüket!)

Néhány szóval foglaljuk össze, hogy ez az összeg elsősorban munkajövedelem, de a két gyermek utáni családi pótlékot és az adókedvezményt is tartalmazza! Tehát van benne társadalmi jövedelem (társadalomtól kapott jövedelem), és ha Kádáréknak lenne például bérbe adott tulajdonuk, megtakarításuk, befektetésük, még azok hozama is lehetne jövedelem. Ennek megvilágítására használható a PPT 2. diája a háztartások bevételeiről.

FIGYELEM! A feladatlap kellékei és megoldása a 2015-ös adózási szabályok szerint készültek!

3. FELADAT: CSOPORTMUNKA I. - Tervezett időkeret: 10 perc

Bevezetésként mondjuk el, hogy nem ritka az a pénzbeosztási módszer (akár virtuálisan, akár ténylegesen), amellyel a család „felcímkézi a pénzt”, vagyis szétosztja a főbb kiadási csoportok között! A gyerekek saját családjában lehet egy vagy több „pénzügyminiszter” is, talán hallhat egyikük-másikuk erről a módszerről a későbbiek folyamán a szüleiktől is.

A tanári magyarázat közben az órán résztvevő vendég (vagy a tanár, esetleg egy segítő diák) kiosztja a feladatvégzéshez szükséges kelléket: a kiadások tervezéséhez szükséges 2. feladatlapot (háztartási naplórészletet), amely már tartalmazza a család fix, várható kiadásait.

Most az a feladat, hogy a családok rendelkezésére álló 270 000 Ft-ot (virtuálisan) osszák el úgy a kiadási csoportokra, hogy várhatóan elegendő legyen az egész hónapra. Segédeszközként megkapják a család háztartási naplójának egy részletét, amely már néhány biztos, minden hónapban azonos kiadási tételt tartalmaz.

Beszéljük végig az egyes kiadási csoportok tartalmát! (A tanár vagy a vendég magyarázata a családi költségvetés kiadási oldaláról és a fix kiadásokról. A magyarázathoz jól használható a PPT 3. diája.)

Vonják le a családok a 270 000 Ft-ból a már „elköltött” fix kiadásokat, és csak a maradékot osszák szét!

Kérdezzük meg a diákokat, hogy elegendő információt adtunk-e a munkához! Ha igen, akkor kezdjenek hozzá a kiadási terv elkészítéséhez! A fix kiadások levonása után hat kiadási csoportra kell osztaniuk a család jövedelmét, mely egyben a költségvetés kiadási oldala is lesz.

Járjunk körbe a csoportok között! Ha valamelyik csoport tanácstalan, akkor segédinformációként vetítjük ki a PPT 4. diáját, és fűzzük hozzá magyarázatként, hogy például a 270 ezer Ft 24 %-át, kb.

64 800 Ft-ot, azaz a játékkeretek között kb. 65 ezer Ft-ot költenek élelmiszerre. (PPT 3. dia.) Ez az átlagos élelmiszervásárlás összege. Akik otthon termelnek élelmiszert, azok lefelé húzzák az átlagot, a városi életformában ez az összeg magasabb.

4. FELADAT: CSOPORTMUNKA II. - Tervezett időkeret: 10 perc

Miután a családok elkészítették a család havi kiadási tervét, különböző életesemények történnek Kádáréknál, melyeknek mind pénzügyi hatása van, vagyis fizetni kell értük. A családok feladata, hogy az eseménynek megfelelően, az adott borítékból kivegyék a szükséges összeget, és közben ezt a kiadást jegyezzék fel a 2. feladatlapra, a háztartási napló megfelelő kiadási csoportjába is. A család két tagja a könyvelést végezze, a többiek a pénzt számolják és ellenőrizzék.

Szabályok:

1. A feladatlapra beírt tervezett kiadás és a gazdasági események összes kiadása azonos összeg legyen! Ha nem lenne elegendő a tervezett pénz, akkor át kell csoportosítani. A kiadási tervet módosítani kell.
2. A 270 000 Ft-nál nem költhetnek többet!

Az első életeseményt együtt beszéljük meg:

Életesemény: Mindkét gyerek kinőtte a tavalyi tavaszi cipőjét. A felmerülő költség összesen **13 000 Ft.**

A lábbeli az Egyéb kiadási csoportba tartozik, be kell írni a költségvetés Egyéb rovatába a 13 000 Ft összeget (előtte ellenőrizzük, hogy ki tudnánk-e fizetni).

Ezután az egyes családok képviselői egyesével húznak egy eseményt a tanári asztalon lévő kártyákból, felolvassák, és a családok számolnak, könyvelnek, ellenőrzik magukat. (Az életesemények PPT-n is kivethetők. Ez gyorsítja a feladatvégzést.)

1. Lilla belázasodott, orvosi rendelésre antibiotikum, lázcsillapító, orrcsepp és vitaminok szükségesek: **6 000 Ft.**
2. Apa születésnapja február 11., az ajándék ing, öltöny, nyakkendő (15 000 Ft) és pizzázással egybekötött családi bowling (6 000 Ft): **21 000 Ft.**
3. Anya talpmasszázs tanfolyamra iratkozott be, amelyet részletekben kell fizetni: **8 000 Ft/hó.**
4. Anya kozmetikushoz és fodrászhoz ment, ami 10 000 Ft-ba került. Apa és Szabolcs haját összesen 5 000 Ft-ért nyírták meg: **15 000 Ft.**
5. Szabolcs a sulival színházba megy Pestre. A színházjegy 3 000 Ft, az utazás költsége 1 000 Ft. Lilla az osztályával a Természettudományi Múzeumba megy, 2 000 Ft a program költsége: **6 000 Ft.**
6. Lilla kinőtte a kerékpárját, 15 000 Ft-ért tudnak egy alig használtat venni. Lillának a kerékpárt mindenképpen meg kell venni, mivel azzal jár mindenhova: **15 000 Ft.**
7. Anya tisztító és takarítószerekre 6 000 Ft-ot költött. Apa teremfoci bajnokságon vesz részt, 2 000 Ft a nevezési díj: **8 000 Ft.**

5. FELADAT: RÉSZLEZÁRÁS - ÉRTÉKELÉS - Tervezett időkeret: 5 perc

Részlezárásként kérdezzük meg, kinek nem kellett változtatni az eredeti tervén! Volt-e olyan, aki tudatosan tartalékkolt? Ki mit gondolt másként? (Öt-tízezer forint eltérés lehet, a több tízezres eltérés már sok.)

Kérdezzük meg, mennyi pénzük maradt még? A helyes összeg: **12 000 Ft.**

Nincs vége a hónapnak, két fontos esemény történik még (Tanári felolvasás, illetve PPT vetítés.):

1. A hűtőgép leolvadt, a szerelő szerint már nem érdemes javítani, mert egy kicsit hozzáteve alacsonyabb fogyasztású gép kapható. A hűtő akciós áron **65 000 Ft.**
2. Szabolcs bejelenti, hogy egy használt Piaggio Zip robogót szeretne **70 000 Ft-ért.** (A fiúk többsége motorral, robogóval jár a suliba.)

Osszuk kétfelé a családokat, egy-két család a hűtőgép problémájára adjon javaslatot, másikkuk Szabolcs felvetésére adjon családi választ! Három percük van a döntési javaslat meghozatalára.

6. FELADAT: CSOPORTMUNKA III. - Tervezett időkeret: 5 perc

Az idő lejártá után kérdezzük meg a családokat, hogy milyen döntés született! A családok mutassanak be a két problémára egy-egy megoldást, a többiek szóljanak hozzá, majd a szakértői szerepbe lépett tanár vagy a vendég értékelje a javaslatokat, mondja el véleményét!

A szakértői összegzésben legyen szó

- a megtakarítások jelentőségéről (Tartalék nélkül ezeket a helyzeteket nehéz zökkenőmentesen megoldani.),
- a hitelfelvétel lehetőségéről (Mely hosszabb távon terheli meg a költségvetést, tehát ezt az összeget ki kell gazdálkodni minden hónapban, amíg vissza nem fizeti a család. Ebből következően a jövőben kell lemondanunk valamiről.) és
- a többletjövedelem szerzésének lehetőségeiről. (Ilyen lehet a többletmunka végzése, családi kölcsön, melyet persze szintén vissza kell fizetni, valamilyen tulajdon eladása, korábbi megtakarítás felélése.)

Hangozzon el, hogy ezekbe a döntésekbe Szabolcsot is érdemes bevonni!

Az összegzést az események tanulsága, az órán elvégzett munka jelentősége, értékelése követi:

Egy család költségvetésén, háztartási naplóján keresztül foglalkoztunk a családok gazdálkodásával. Megismertünk egyfajta kiadási csoportosítást, javaslatot tettünk a költségvetést felborító esemény kezelésére, a probléma megoldására.

A családok munkájának értékelése során a következő kérdésekre próbáljunk válaszolni:

- Milyen gyorsan alkalmazkodtak a családok a feladatokhoz?
- Mennyire könnyen-nehezen határozták meg a kiadási csoportokat?
- Mennyire ügyes, „gazdász” megoldást találtak a két „súlyos” problémára?
- Volt-e olyan, aki a megtakarításokra előre, magától gondolt?

A tanári attitűd az összegzésben legyen dicsérő, megerősítő jellegű!

7. FELADAT: ZÁRÁS-TANULSÁGOK - Tervezett időkeret: 5 perc

Kérjük meg a családokat, hogy fogalmazzák meg egy-egy mondatban, milyen tanulsággal járt számukra ez a tanóra. Osszunk ki Post-iteket! A megszületett válaszokat írják ezekre, majd olvassák fel és ragaszszák ki a plakát mellé!

Köszönjük meg a munkájukat (és ha volt, a vendég közreműködését)!

Készíthetünk fényképfelvételt az óráról, a családokról, a záró gondolatokról.

TOVÁBBI LEHETSÉGES FELADAT EGY KÖVETKEZŐ ÓRÁRA:

Tétes játék

Igaz, hamis állítások hangzanak el a témával összefüggésben. Egy elhangzó állítás után a családok (de egyénileg is játszható) eldöntik, hogy igaz vagy hamis. A mellékelt papírra azt is ráírják, hogy 100 egység induló pénzből, hány egységet tesznek arra, hogy mennyire biztosak abban, hogy jól válaszolnak. Ha mindenki döntött, elmondjuk a megoldást, a diákok értékelik, hogy mennyit nyertek. Következik a második állítás stb. Mindig az aktuális egyenlegükből tehetnek az állítások után újabb tétet. A végén az nyer, aki a legtöbb pontot gyűjtötte.

Példa:

1. állítás: A családi pótlék a család társadalmi jövedelme.

Tudjuk, hogy igaz, beírjuk, és elé írjuk, hogy rátesszük mind a 100-at. Így az új egyenlegünk 200.

2. állítás: Szabolcs színházi programját teljes egészében a kultúra, szórakozás kiadási csoportba írtuk.

Ha igaznak írtuk, buktuk az új egyenlegből feltett tétet. Ha hamis a döntésünk, nyertünk.

NÉVJEGYEK

KÁDÁR BÉLA	KÁDÁRNÉ NAGY ANETT
KÁDÁR LILLA	KÁDÁR SZABOLCS
KÁDÁR BÉLA	KÁDÁRNÉ NAGY ANETT
KÁDÁR LILLA	KÁDÁR SZABOLCS

1. FELADATLAP

A család:

Kádárék Dorogon laknak, kis kerttel rendelkező, háromszobás családi házukban.

Az apa, Kádár Béla egy autógyárban dolgozik technikusként, az édesanya, Kádárné Nagy Anett asszisztens a helyi orvosi rendelőben.

Kisebbik gyermekük, Lilla hatodikos, Szabolcs 16 éves és az informatikai középiskolába jár. A családnak van egy kutyája, és egy 8 éves autóval rendelkeznek. A két gyerek kerékpárral közlekedik, Anya gyalog, Apa autóval jár dolgozni, és a nagybevásárlásokat is azzal intézik.

Az édesapa bruttó bére **212 000 Ft**, az édesanya bruttó bére **130 000 Ft**. A családi pótlékot az édesapa kapja a két eltartott gyermek után, a családi adókedvezményt is ő veszi igénybe.

1. feladat:

A mellékelt bérjegyzék alapján állapítsátok meg a család nettó jövedelmét!

Az édesapa nettó bére Ft, az édesanya nettó bére Ft.

A család nettó havi jövedelme a családi pótlékkal együtt: Ft, az egyszerűség kedvéért lefelé kerekítve Ft-tal dolgozzatok!

2. feladat:

Készítsétek el a Kádár család költségvetését!

Először a már beírt, fix kiadásokat összegezzétek! Ezután vonjátok le ezt az összeget a család jövedelméből! A maradék, szabadon rendelkezésre álló havi jövedelmet osszátok szét a hat kiadási csoportra oly módon, hogy Kádáréknak mindenre legyen pénze, ami szerintetek megélhetésükhöz szükséges.

Tegyétek a felcímkézett borítékokba az arra a kiadási csoportra szánt összeget, és ezt írjátok fel a mellékelt háztartási naplórészlet első oszlopába (a tervezett kiadások oszlopba)!

KÁDÁR BÉLA BÉRLAPJA 2015. FEBRUÁR HÓ

Bruttó havi munkabér:	212 000 Ft
Eltartottak száma:	2 fő
Kedvezményezett eltartottak (gyermek) száma:	2 fő
Szociális hozzájárulási adó (a bruttó bér 27 %-a):	57 240 Ft
Szakképzési hozzájárulás (a bruttó bér 1,5 %-a):	3 180 Ft
Munkaerő-piaci járulék (a bruttó bér 1,5 %-a):	- 3 180 Ft
Egészségbiztosítási járulék (a bruttó bér 7 %-a):	- 14 840 Ft
Nyugdíj járulék (a bruttó bér 10 %-a):	- 21 200 Ft
GYES:	0 Ft
Családi adókedvezmény:	20 000 Ft
Friss házasok adókedvezménye:	0 Ft
Számított SZJA (a bruttó bér 16 %-a):	- 33 920 Ft
Családi adókedvezménnyel csökkentett SZJA:	- 13 920 Ft
Fel nem használt családi adókedvezmény:	0 Ft
Összes adó (SZJA):	- 13 920 Ft
Felhasznált összes munkavállalói kedvezmény:	20 000 Ft
Havi összes levonás a bruttó bérből:	- 53 140 Ft
Havi összes munkaadói kedvezmény:	0 Ft
Havi összes munkaadói járulék:	60 420 Ft
Összesen havonta az államnak fizetendő:	113 560 Ft
Munkaadó összes havi költsége:	272 420 Ft
Nettó havi munkabér:	158 860 Ft
Családi pótlék:	+26 600 Ft
Havi összes nettó jövedelem:	185 460 Ft

KÁDÁRNÉ NAGY ANETT BÉRLAPJA 2015. FEBRUÁR HÓ

Bruttó havi munkabér:	130 000 Ft
Eltartottak száma:	2 fő
Kedvezményezett eltartottak (gyermekek) száma:	0 fő
Szociális hozzájárulási adó (a bruttó bér 27 %-a):	35 100 Ft
Szakképzési hozzájárulás (a bruttó bér 1,5 %-a):	1 950 Ft
Munkaerő-piaci járulék (a bruttó bér 1,5%-a):	- 1 950 Ft
Egészségbiztosítási járulék (a bruttó bér 7%-a):	- 9 100 Ft
Nyugdíj járulék (a bruttó bér 10%-a):	- 13 000 Ft
GYES:	0 Ft
Családi adókedvezmény:	0 Ft
Friss házasok adókedvezménye:	0 Ft
Számított SZJA (a bruttó bér 16 %-a):	20 800 Ft
Családi adókedvezménnyel csökkentett SZJA:	- 20 800 Ft
Fel nem használt családi adókedvezmény:	0 Ft
Összes adó (SZJA):	- 20 800 Ft
Felhasznált összes munkavállalói kedvezmény:	0 Ft
Havi összes levonás a bruttó bérből:	- 44 850 Ft
Havi összes munkaadói kedvezmény:	0 Ft
Havi összes munkaadói járulék:	37 050 Ft
Összesen havonta az államnak fizetendő:	81 900 Ft
Munkaadó összes havi költsége:	167 050 Ft
Nettó havi munkabér:	85 150 Ft
Családi pótlék:	0 Ft
Havi összes nettó jövedelem:	85 150 Ft

2. FELADATLAP

A család fix, tervezhető kiadásai:

1. Apa havonta egyszer tankol az autóba. (Egy tankolás 14 ezer Ft.)
2. Az élelmiszer nagybevásárlása kéthetente 14 ezer Ft, azaz összesen 28 ezer Ft, a hétközi bevásárlásokra további 15 ezer Ft-ot költenek.
3. A család tagjai munkahelyen ebédelnek, a gyerekeknek 400 Ft/nap/fő, felnőtteknek 600 Ft/nap/fő. Húsz nappal számolva a hónapban összesen: 40 ezer Ft-ot kell fizetni.
4. A kábeltévé és internetszámla: 8 ezer Ft, a családi telefoncsomag 4 ezer Ft.
5. A villany, gáz, víz, csatorna számla: 45 ezer Ft.
(11 ezer Ft, 15 ezer Ft, 10 ezer Ft, 9 ezer Ft.)
6. A család korábbi döntése szerint a gyerekek zsebpénzt kapnak, Lilla havi 4 ezer Ft-ot, Szabolcs 8 ezer Ft-ot, amit saját céljaikra, kiadásaikra fordítanak.

ESEMÉNYKÁRTYÁK

<p>1.</p> <p>Mindkét gyerek kinőtte a tavalyi tavaszi cipőjét: 13 000 Ft.</p>	<p>2.</p> <p>Lilla belázasodott, orvosi rendelésre antibiotikum, lázcsillapító, orrcsepp és vitaminok szükségesek: 6 000 Ft.</p>
<p>3.</p> <p>Apa születésnapja február 11. Ajándéka: ing, öltöny, nyakkendő, 15 000 Ft és pizzázással egybekötött családi bowling, mely 6 000 Ft-ba kerül: 21 000 Ft.</p>	<p>4.</p> <p>Anya talpmasszázs tanfolyamra iratkozott be, amelyet részletekben kell fizetni, 8 000 Ft/hó.</p>
<p>5.</p> <p>Anya kozmetikushoz és fodrászhoz ment, ami 10 000 Ft-ba került. Apa és Szabolcs haját összesen 5 000 Ft-ért nyírták meg: 15 000 Ft.</p>	<p>6.</p> <p>Szabolcs a sulival színházba megy Pestre, a színházjegy 3 000 Ft, a beutazás költsége 1 000 Ft. Lilla az osztályával a Természettudományi Múzeumba megy, 2 000 Ft a program ára: 6 000 Ft.</p>
<p>7.</p> <p>Lilla kinőtte a kerékpárját, 15 000 Ft-ért tudnak egy alig használtat venni. Lillának a kerékpárt mindenképpen meg kell venni, mivel azzal jár mindenhova: 15 000 Ft.</p>	<p>8.</p> <p>Anya tisztító- és takarítószerekre 6 000 Ft-ot költött. Apa teremfoci bajnokságon vesz részt, 2 000 Ft a nevezési díj: 8 000 Ft.</p>
<p>9.</p> <p>A hűtőgép leolvadt, a szerelő szerint már nem érdemes javítani, mert a javítás árához egy kicsit hozzátevé alacsonyabb fogyasztású gép kapható. A hűtő akciós áron 65 000 Ft.</p>	<p>10.</p> <p>Szabolcs bejelenti, hogy egy használt Piaggio Zip robogót szeretne 70 000 Ft-ért, mert a fiúk többsége motorral, robogóval jár a suliba: 70 000 Ft.</p>

TÉTES JÁTÉK LAPJA

A KÉRDÉS SORSZÁMA	MEGTETT TÉT	IGAZ/ HAMIS	NYERT/ BUKOTT	HALMOZOTT ÖSSZEG (tét+nyeremény vagy elbukott tét levonása)
	induló: 100			
példa 1	100	I	+ 100	nyert: 100+100=200
példa 2	50	H	-50 +50	vesztett: 200-50=150 nyert: 150+50+50=250
	induló: 100			
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				

TÉTES JÁTÉK

Állítások két játékra:

I. játék

1. A családi költségvetés a bevételek és kiadások adott időszakra szóló tervezését fejezi ki.
IGAZ
2. A bevételek között tarthatjuk számon a bankbetéteket.
HAMIS (Helyesen csak az abból származó kamatot.)
3. Az élelmiszerek a kiadások kb. 15 %-át teszik ki.
HAMIS
4. A családi pótlék nem számít bevételnek.
HAMIS
5. A bevételek és kiadások nem biztos, hogy minden hónapban teljes összhangban vannak.
IGAZ
6. A zsebpénz a család bevétele.
HAMIS
7. A rezsikiadások a költségvetés nem állandó kiadásai.
HAMIS
8. Hiány esetén megvizsgálhatjuk, hogy le tud-e mondani a család egy vásárlásról.
IGAZ

II. játék

1. A nettó bér magasabb összeg, mint a bruttó bér.
HAMIS
2. Ma Magyarországon az alkalmazottak az eltartott gyerekek után adókedvezményt kapnak.
IGAZ
3. A családok tulajdona is eredményezhet bevételt.
IGAZ
4. Az átlagos magyar család jövedelmének kb. negyedét költi élelmiszerre.
IGAZ
5. A családi autó javítási költsége az egyéb kiadások közé tartozik.
HAMIS
6. Kultúrára, szórakozásra többet költünk, mint az egyéb kiadásokra.
HAMIS
7. A költségvetés általában egy időszak bevételeit és kiadásait tartalmazza.
IGAZ
8. Hiányról beszélünk, ha a bevételek meghaladják a kiadásokat.
HAMIS
9. Tartalék, megtakarítás nélkül nagyon kiszolgáltatottak a családok.
IGAZ
10. A hitelfelvétellel előre meghatározzuk a jövőbeli költségeinket.
IGAZ

1. FELADATLAP

Az édesapa nettó bére **185 460 Ft**, az édesanya nettó bére **85 150 Ft**

A család nettó havi jövedelme a családi pótlékkal együtt: **270 610 Ft**, az egyszerűség kedvéért lefelé kerekítve **270 000 Ft**-tal dolgozzatok!

Családi költségvetés - MEGOLDÁSOK

2. FELADATLAP

A Kádár család háztartási naplója nettó jövedelemmel számolva	tervezett kiadások			gazdasági események							összes kiadás	az összes kiadás %-ban
	fix +	eseti =	összes									
Élelmiszerek és alkoholmentes italok (munkahelyi étkezés is)	83 000			43 000	40 000						83 000	31
Lakásfenntartás, háztartási energia (villany, gáz, víz, csatorna..., takarítószer)ek)	45 000			11 000	15 000	10 000	9 000	6 000			51 000	19
Közlekedés (üzemanyag, ...)	14 000			14 000	1 000	15 000					30 000	11
Hírközlés (televízió és kábel-tv)	12 000			8 000	4 000						12 000	4,5
Kultúra, szórakozás (újság, folyóirat, színház, mozi, társas út...)				6 000	8 000	3 000	2 000	2 000			21 000	8
Egyéb (ruházat, lábbeli, testápolás, egészségügy, biztosítás, dohány és alkoholtermékek, zsebpénz...)				12 000	13 000	6 000	15 000	10 000	5 000		61 000	22
megtakarítás (tartalék)											12 000	4,5
A háztartás összes kiadásai:	154 000		270 000								270 000	100

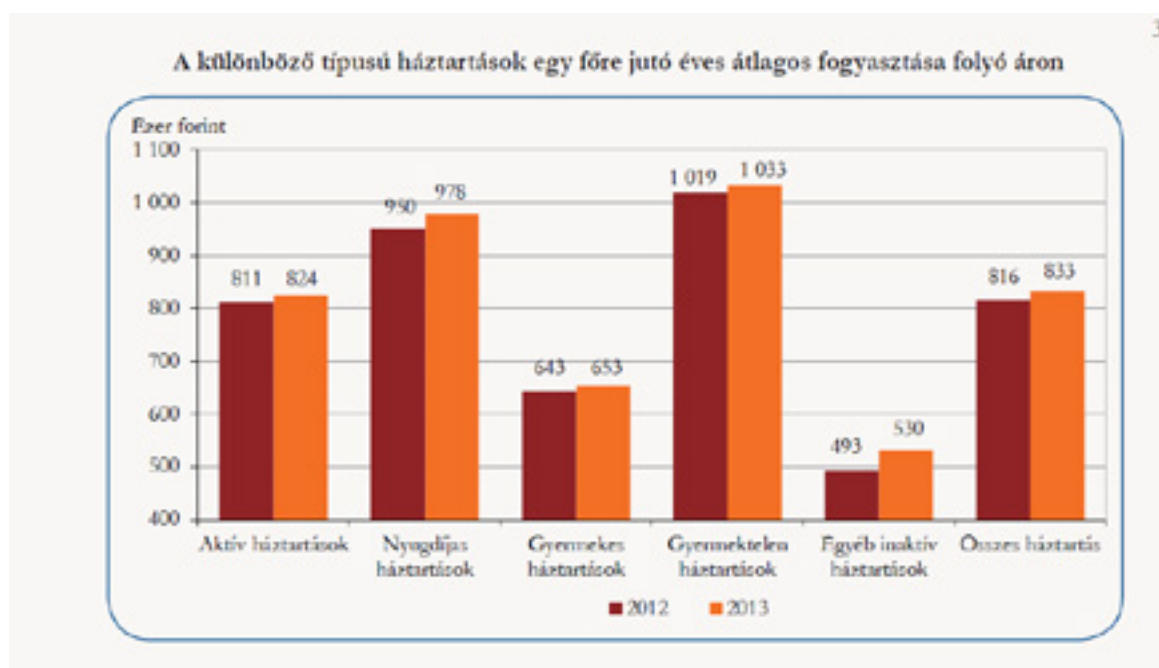
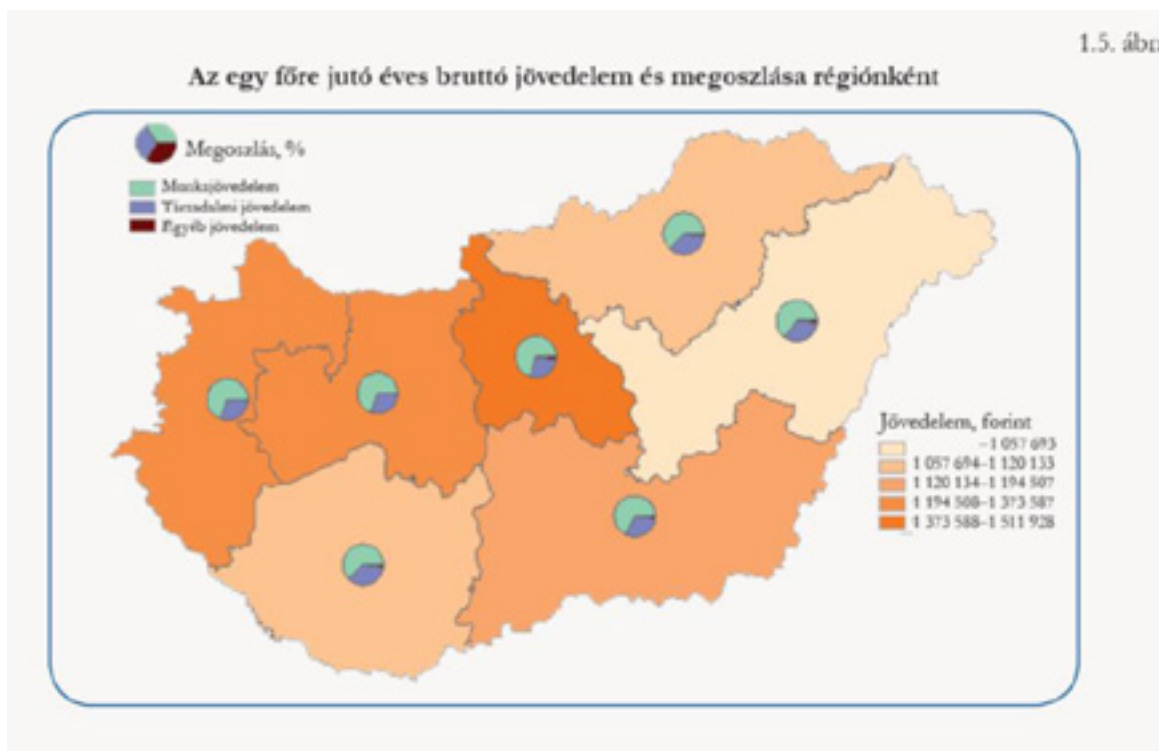
Családi költségvetés - MEGOLDÁSOK

A KIADÁSI SZERKEZET ÉS A CSALÁD JÖVEDELMI SZINTJÉNEK ÖSSZEFÜGGÉSE

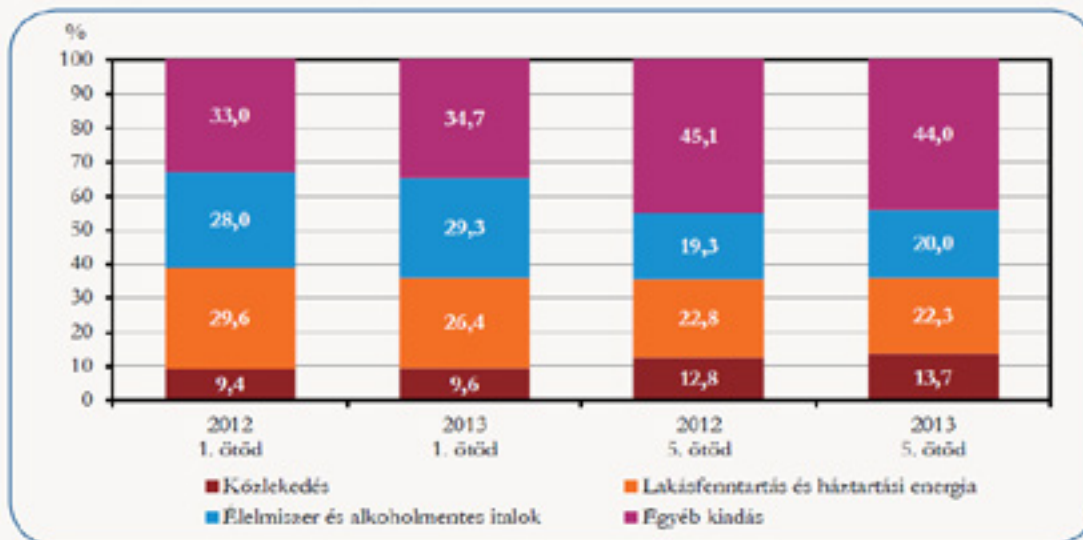
Izgathatja a diákokat, hogy ha nem ilyen jövedelmet kapnak, akkor milyen gazdálkodási lehetőségek állhatnak előttük. A KSH ADATOK közül ehhez néhány táblát ajánlunk a segédletek között:

KSH ADATOK

Forrás: KSH Háztartások életszínvonala 2014. (letölthető kiadvány)

Az egy főre jutó éves átlagos kiadás szerkezete az alsó és a felső jövedelmi ötödben

3.4. tábla

Egyes élelmiszerek egy főre jutó éves mennyiségei az egyéb inaktív háztartásokban, 2013

Megnevezés	Egyéb inaktív háztartások			Ország összesen
	1. ötöd	5. ötöd	összesen	
Kenyér, kg	50,8	41,8	50,9	39,9
Péksütemény, kg	5,2	19,6	6,1	10,0
Húsiétel, kg	42,0	56,7	45,0	51,6
Állati zsíradék, kg	3,1	1,7	3,4	3,1
Tojás, db	94	195	110	135
Tej, liter	35,7	68,8	39,3	47,0
Gyümölcs, kg	13,7	71,0	20,3	38,2
Zöldség, kg	32,0	65,6	37,9	46,8
Burgonya, kg	26,0	31,6	28,1	26,8

Az egy főre jutó éves átlagos fogyasztás folyó áron, régióinként

